

Katedra liturgiky RKCMBF UK

Liturgický spev 2 K-KT61-062/15

Leto 2017

vyučujúci: doc. PaedDr. Rastislav Podpera, PhD.
čas výučby: pondelok 0940-1025, učebňa 223
konzultácie: na požiadanie

e-mail: Rastislav.Podpera@frcth.uniba.sk
webstránka: <http://hsl.frcth.uniba.sk>

Liturgický spev 2 patrí medzi povinné kurzy štúdia katolíckej teológie. Uvádza poslucháča do problematiky hudobnej stránky omšovej liturgie. Predmetom štúdia sú zásady pre uplatňovanie priestoru pre hudbu v omši, stratifikácia liturgickej hudby a prehľad o liturgických spevníkoch a príručkách. Podstatná časť kurzu je zameraná na hudobné prvky omše: ich liturgický zmysel, formy, pramene a interpreti podľa súčasných liturgických noriem. V menšom rozsahu sa kurz venuje problematike praktického spevu žalmov na rozličné nápevy.

Tento sylabus obsahuje kompletný prehľad tém kurzu. Témy majú rozličnú formu realizácie: prednáška, seminár (aktívne zapojenie poslucháčov, práca s textovým/notovým/zvukovým materiálom), samoštúdium, cvičenie (vlastný nácvik spevu). Nie všetky témy budú predmetom výučby v zmysle klasických prednášok, niektoré budú ponechané na samoštúdium z určenej literatúry.

Témy kurzu (T = teória, S = spev)

- T20 Stratifikácia liturgickej hudby (samoštúdium)
- T21 Liturgické spevníky a príručky (seminár)
- T22 Priestor pre hudbu v liturgii (seminár)
- T23 Sólové spevy kňaza a diakona, liturgické dialógy (samoštúdium)
- T24 Spevy kňaza s ľudom – Krédo, Sanktus, Modlitba Pána (prednáška)
- T25 Ostatné spevy omšového poriadku – Kyrie, Glória, Agnus (samoštúdium)
- T26 Medzispevy (prednáška)
- T27 Procesiové spevy – úvod do problematiky (prednáška)
- T28 Procesiové spevy – introit (seminár)
- T29 Procesiové spevy – offertorium (seminár)
- T30 Procesiové spevy – communio (seminár)
- T31 Modlitba veriacich (samoštúdium)
- T32 Gratiarum (seminár)
- S25 Spev žalmov (cvičenie)

Súhrnný zoznam povinnej literatúry

1. Lekcionár I. Trnava : Spolok sv. Vojtecha.
2. Liturgický spevník I. Typis Polyglottis Vaticanis, 1990. Dostupné online: http://notypreorgan.comehere.cz/files/Liturgicky_spevník_I-cely.pdf
3. Musicam sacram. Pokoncilová inštrukcia, 1967. Dostupné online: http://hsl.frcth.uniba.sk/musicam_sacram.htm
4. Sacrosanctum Concilium. Konštitúcia Druhého vatikánskeho koncilu, 1963. Dostupné online: http://hsl.frcth.uniba.sk/sacrosanctum_concilium.php
5. Spoločné modlitby veriacich I. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 2009.
6. Všeobecné smernice Rímskeho misála (podľa 3. typického vydania Missale Romanum, 2002). Dostupné online: <http://hsl.frcth.uniba.sk/vsrm2002sk.pdf>

Uvedené tituly netreba študovať celé, iba ich časti konkretizované na nasledujúcich stranách pri jednotlivých témach. Všetky publikácie sú k dispozícii vo fakultnej knižnici RKCMBF UK, väčšina aj na internete.

Prehľad kurzu: týždenná výučba

1. týždeň, 20. február 2017

Úvod, zhodnotenie doterajších teoretických vedomostí

T21 Liturgické spevníky a príručky (seminár)

Úloha:

- ▶ K budúcej lekcii si pripraviť svoj vlastný pohľad na priestor pre hudbu v liturgii (Je vhodné celú omšu spievať alebo recitovať? Mal by sa pomer hudby a hovoreného slova riadiť nejakými pravidlami? Aký kľúč použiť na výber spievaných častí? Ktoré prvky omše je vhodné prednášať so spevom, a ktoré hovoreným spôsobom?). Neodovzdáva sa v písomnej forme. Napriek tomu odporúčam priniesť na hodinu v podobe písomných poznámok, sformulované stručne a výstižne, napr. v bodoch.

2. týždeň, 27. február 2017

T22 Priestor pre hudbu v liturgii (seminár)

Povinná literatúra:

- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 18; čl. 35; čl. 40; čl. 114 ods. 1; čl. 115.
- Musicam sacram, čl. 5, ods. 2; čl. 6; čl. 7; čl. 10; čl. 9 a 11; čl. 27; čl. 28-31; čl. 36; čl. 37 ods. 1-2; čl. 38; čl. 40; čl. 43-44.
- Liturgický spevník I, s. 20-21, bod 3-4; s. 27, bod 1, 3, 4.

Úloha:

- ▶ Preštudovať povinnú literatúru k tejto téme. Jej znalosť môže pedagóg preveriť kedykoľvek v priebehu kurzu (= priebežné hodnotenie, viď dole).

3. týždeň, 6. marec 2017

T24 Spevy kňaza s ľudom – Krédo, Sanktus, Modlitba Pána (prednáška)

Povinná literatúra:

- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 36; čl. 67-68; čl. 79b; čl. 81; čl. 366.
- Musicam sacram, čl. 34-35.
- Sacrosanctum Concilium, čl. 54 ods. 2.
- Liturgický spevník I, s. 24-25, bod 5.8, 5.11, 5.14.

Úloha:

- ▶ Oboznámiť sa aj s literatúrou k téme nasledujúceho týždňa. Odteraz poslucháč navštevuje prednášky s vopred naštudovanou povinnou literatúrou. Jej znalosť je základom, na ktorom prednášky stavajú, resp. ktorý rozširujú a prehľbujú. Obsahom prednášok sú súvislosti a výklady liturgických noriem spravidla z nedostupnej zahraničnej literatúry, nie samotné normy. Naštudovanie povinnej literatúry môže pedagóg preveriť kedykoľvek v priebehu kurzu (= priebežné hodnotenie, viď dole).

4. týždeň, 13. marec 2017

T26 Medzispěvy (prednáška)

Povinná literatúra:

- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 55-56; čl. 60-63; čl. 367.
- Všeobecné smernice lekcionára, state o spevoch medzi čítaniami.
- Musicam sacram, čl. 33.
- Liturgický spevník I, s. 23, bod 5.7.

5. týždeň, 20. marec 2017

T32 Gratiarum (seminár)

Povinná literatúra:

- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 88.
- Liturgický spevník I, s. 26, bod 5.17.

T27 Procesiové spevy – úvod do problematiky (prednáška)

Povinná literatúra:

- Musicam sacram, čl. 32-33.

6. týždeň, 27. marec 2017

T28 Procesiové spevy – introit (seminár)

Povinná literatúra:

- Musicam sacram, čl. 32, 36.
- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 47-48, 367.
- Liturgický spevník I, s. 21, bod 5.2.

7. týždeň, 3. apríl 2017

S25 Spev žalmov (cvičenie)

8. týždeň, 10. apríl 2017

Výučba nebude (veľkonočná liturgická prax)

9. týždeň, 17. apríl 2017

Výučba nebude (veľkonočná liturgická prax)

10. týždeň, 24. apríl 2017

T29 Procesiové spevy – offertorium (seminár)

Povinná literatúra:

- Musicam sacram, čl. 32, 36.
- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 74, 367.
- Liturgický spevník I, s. 24, bod 5.10.

11. týždeň, 1. máj 2017

Výučba nebude (štátny sviatok)

12. týždeň, 8. máj 2017

Výučba nebude (štátny sviatok)

13. týždeň, 15. máj 2017

T30 Procesiové spevy – communio (seminár s ukázkami)

Povinná literatúra:

- Musicam sacram, čl. 32, 36.
- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 86-87, 367.
- Liturgický spevník I, s. 25-26, bod 5.16.

Úloha:

- ▶ Do budúcej hodiny nech si každý poslucháč sformuluje aspoň jeden problém (názor, otázku) z oblasti hudby v súčasnej liturgii, ktorý môžeme rozvinúť v spoločnej diskusii. Zvoľte si niečo, čo považujete za dôležité a aktuálne. Nevyhýbajte sa kontroverzným otázkam a vlastným pohľadom na ne.

14. týždeň, 22. máj 2017

Diskusia o hudbe v liturgii

– bude príležitosťou hovoriť o veciach, ktoré nie sú explicitne zachytené v liturgických normách, alebo ísť nad rámec týchto noriem. V diskusii poslucháč preukáže úroveň svojich doterajších znalostí problematiky hudby v liturgii.

Povinná literatúra k témam samoštúdia

T20 Stratifikácia liturgickej hudby

- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 28; čl. 37.
- Liturgický spevník I, s. 20, body 1-2.

T23 Sólové spevy kňaza a diakona, liturgické dialógy

- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 30; čl. 32-35; čl. 54; čl. 60; čl. 77; čl. 79a a h; čl. 89.
- Sacrosanctum Concilium, čl. 54 ods. 2.
- Liturgický spevník I, s. 21, bod 5.3.

T25 Ostatné spevy omšového poriadku - Kyrie, Glória, Agnus

- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 36; čl. 51 ods. 2; čl. 52-53; čl. 83; čl. 366.
- Musicam sacram, čl. 34.
- Liturgický spevník I, s. 22, body 5.4, 5.5; s. 25, bod 5.15.

T31 Modlitba veriacich

- Všeobecné smernice Rímskeho misála, čl. 36, 69-71.
- Liturgický spevník I, s. 24, bod 5.9.
- Spoločné modlitby veriacich, smernice.

Požiadavky a hodnotenie

1) Aktívna účasť na hodinách, ktoré majú formu seminára, cvičenia a diskusie. Maximálny počet bodov: 30.

2) Absolvovanie písomného testu na konci semestra. Test preveruje základné vedomosti z cirkevných dokumentov k prebraným témam. Maximálny počet bodov: 70.

Výsledok hodnotenia: 100-91 A, 90-81 B, 80-61 C, 60-41 D, 40-21 E, 20 a menej Fx.